

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΗΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Αμερικῆς δολλάρια 3. — Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελίνια 10.
Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 41ος

Ἀθήναι, 22 Σεπτεμβρίου 1934

Ἔτος 56ον. — Ἀριθ. 43

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΛΥΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —
Ἡ Τι-Σαῦ ὑπάκουσε.
— Ἔτοιμη ; ρώτησε ὁ ψευτο-Τριέν
— Κόατ.
— Ἔτοιμη.
— Ἐμπρὸς λοιπόν.

Ὁ Μὲ ἐσθυσε τὸ τσακ-
μάκι του καὶ βγήκε ἔξω
τραβώντας ἀπὸ πίσω του
τὴν Τι-Σαῦ.

— Οὔτε λέξη ! ψιθύρισε.
Τοῖχο-τοῖχο, περνών-
τας μπρὸς ἀπὸ τὶς καλύ-
βες σύρθηκε ὡς τὴν μο-
ναδικὴ ἔξοδο τῆς αὐλῆς.

Κανένα ἀπρόοπτο δὲν
τοὺς ἔτυχε. Ἡ γῆ ἦταν
μαύρη, ὁ οὐρανὸς μαῦρος
καὶ σκεπασμένος μὲ σύν-
νεφα, ὅλα ἔμοιαζαν νεκρὰ
μέσ' στὸ στρατόπεδο, ὅ-
που δὲν ἔφεγγε οὐτ' ἓνα
φῶς, δὲν ἀγρυπνοῦσε οὐτ'
ἓνας φρουρός.

Εἶχε ἀρχίσει νὰ βρέ-
χη, ὅχι ὅμως τὴν φιλή
σιγανὴ βροχὴ πού ρίχνει
στοὺς κάμπους, ἀλλὰ μιὰ
βροχὴ δυνατὴ. θορυβώδη,
μιὰ ἀληθινὴ νεροποντὴ
πού οὔτε ἄφινε κἂν ν' ἀ-
κούγονται τὰ πατήματα
τῶν ποδιῶν τοῦ Μὲ καὶ
τῆς Τι-Σαῦ.

Τὸ μεγάλο καπέλλο κι'
ὁ χονδρὸς μανδύας προφύλατταν τὴν
Σιμόνη ἀπὸ τὴ βροχὴ, μὰ ὁ Μὲ
πού ἦταν πολὺ ἐλαφρὰ ντυμένος, εἶ-
χε κιόλας βραχεῖ ὡς τὸ κόκκαλο.

Οἱ φυγάδες πέρασαν τὴν αὐλὴν κι'
ἄρχισαν νὰ κατεβαίνουν τὸ κατηφο-
ρικὸ μονοπάτι πού ἀκολουθοῦσε σύρ-
ριζα τὸ φρύδι τοῦ βουνοῦ.

Ὁ Μὲ γινώριζε τὸν δρόμο τοῦτον.

γιατὶ σὰν μάγειρος πού ἦταν κατέ-
βαινε συχνὰ κάτω στὸ λόγγο γιὰ ξύ-
λα. Εἶχε ξεπεράσει τὴν καραμπίνα
τοῦ ἀπ' τὸν ὦμο του καὶ τὴ χρῆσι-

— Κοίτα τον, Τι-Σαῦ, εἶπε ἡ Σιμόνη. Θὰ ἔλεγε κανεὶς
πὼς εἶναι ὁ Τριέν-Κόατ ! (Σελ. 499, στ. α'.)

μοποιοῦσε γιὰ μπαστούνι, ὥστος
γλύστρησε δυο-τρὶς φορές καὶ θὰ
εἶχε κιόλας κυλιστεῖ στὸ χῶμα, ἂν
δὲν τὸν κρατοῦσε ἡ Τι-Σαῦ. Ἐννοεῖ-
ται αὐτὸ δὲν ἐμπόδιζε τὸ Μὲ νὰ τὴν
βρίξῃ ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ δόντια του,
ὅτι δῆθεν δὲν ἦταν ἱκανὴ οὔτε τὰ
πόδια τῆς νὰ πατήσῃ.

Ὅταν ἔφθασε στὴν τελευταία κορ-

δέλλα τοῦ μονοπατιοῦ γλύστρησε γιὰ
καλὰ κι' ἔφαγε μιὰ γερὴ τούμπα πα-
ρασύροντας στὸ πέσιμό του τὴν Τι-
Σαῦ καὶ τὴν Σιμόνη. Σηκώθηκαν κι'
οἱ τρεῖς τους χωρὶς κανένα σοβαρὸ
χτύπημα. Μόνο ἡ Σιμόνη εἶχε τρο-
μάξει γιατί πέφτοντας εἶχε ἀγγίξει
μὲ τὰ χέρια τῆς ἓνα σῶμα ἀκίνητο
πού κοιτόταν χάμω στὴ
μέση τοῦ δρόμου.

— Σκοντάψαμε ἐπάνω
σὲ κάτι, εἶπε ἡ Τι-Σαῦ.

— Ἐπάνω σ' ἓναν ἄν-
θρωπο, συμπλήρωσε ἡ
Σιμόνη.

— Κανένας φρουρὸς θὰ
εἶναι εἶπε ὁ Μὲ. Ἀ-
ναφε τὸ τσακμάκι του
καὶ σκύβοντας πάνω ἀπὸ
τὸ πρόσωπο τοῦ ἀναίσθη-
του ἀνθρώπου, εἶπε μὲ
θριαμβευτικὸ ὕφος :

— Εἶναι ὁ Φούκ. Τὸν
εἶχαν βάλει ἐδῶ φρουρὸ
μὰ τώρα ἤπιε τὸ τσάι μου
καὶ δὲν τὸν φοβόμαστε
πιά.

— Ὁ, ἔκανε ἡ Σιμόνη
πού ἀθελά τῆς συγκινή-
θηκε, τὸν φαρμάκωσε
τὸν δυστυχισμένο :

— Ὁχι, τὸν ἀποκοίμι-
σα μονάχα ὅπως καὶ τοὺς
ἄλλους. Στὰ ναρκωτικὰ
ἐγὼ εἶμαι ξεφτέρι. Γνω-
ρίζω ὅλα τὰ βότανα καὶ
τὰ φάρμακα καὶ θὰ γινό-
μουν σπουδαῖος γιατρός.

Οἱ ψευδολογίαι αὐτῆς
τοῦ Μὲ ἀντὶ νὰ κινήσουν τὴν δυσπι-
στία τῆς Σιμόνης ἀπεναντίας σκόρ-
πισαν καὶ τὴν τελευταία ἀμφιβολία
τῆς. Δίχως ἄλλο ὁ Μὲ ἄξιζε περισ-
σότερο ἀπ' ὅ, τι ἔδειχνε.

— Νὰ τοῦ κόψω τὸ λαρύγγι ; ρώ-
τησε μὲ ἀπάθεια ὁ γενναῖος ὑπὲρ-
της τραβώντας τὸ μαχαίρι του.

— Ὁχι, ἔχ' ἡ παρακάλεσε ἡ Σιμό-

νη. Αυτό θά ήταν ανανδρό. Μόνο οι βάρβαροι σάν τόν Νγκουγιέν σφάζουν τους ανυπεράσπιστους ανθρώπους.

— "Ας είναι, του χαρίζω τη ζωή, έκανε γενναίοψυχα ο Μό.

Και μέσα στη βαθεία νύχτα ξεκίνησε και πάλι προς μια διεύθυνση δολότελα άγνωστη για την Τι-Σάυ και τη Σιμόνη.

Δέν είχαν όμως προχωρήσει πέντε βήματα όταν ο Μό έβαλε μια φωνή.

— Ντε-ά-μέ! (Νά πάρη ή ευχή).

— Τι έπαθες πάλι; ρώτησε ή Τι-Σάυ.

— "Η καραμπίνα μου! Δέν την έχω πιά.

Ο Μό τύλιξε την Σιμόνη και την Τι-Σάυ με τον μεγάλο μακρύ μανδύα. (Σελ. 499, στ. γ'.)

— Την έχασες; ρώτησε μ' άνησυχία ή Σιμόνη.

— Μοῦ ξέφυγε απ' τὰ χέρια μου την ώρα που έφαγα τη τούμπα.

— Λοιπόν τότε δέν θά βρίσκεται μακριά. Πάμε νά ιδούμε.

Πραγματικά ή καραμπίνα βρισκόταν λίγα μέτρα παραπάνω, δίπλα ακριβώς στον αποκοιμισμένο φρουρό. Ο Μό σήκωσε με βία το όπλο, βεβαιώθηκε πως δέν είχε πάθει καμιά βλάβη πέφτοντας και το χάιδεψε μ' αγάπη.

— Είναι γεμάτη; ρώτησε ή Σιμόνη.

— "Οχι, θά την γεμίσω το πρωί. Τώρα δέν έχουμε νά φοβόμαστε τί-

ποτε. Οι έχθρες μας κοιμούνται όλοι.

— Κι' αν απαντήσουμε καμιά τίγρη;

— "Ω, αυτήν την ξεπαστρέβω και χωρίς ντουφέκι, έκανε περήφανα ο Μό.

— "Ωστόσο καλά θά έκανες νά το γέμιζες, σύστησε ή Τι-Σάυ.

— "Ας είναι, για νά μὴν γκρινιάζης, αποκρίθηκε ο Μό με περιφρόνηση.

"Η αλήθεια είναι πως δέν γνώριζε καλά-καλά τόν χειρισμό. "Η Σιμόνη όμως πού είχε ιδεί συχνά τόν αδελφό της νά κάνει σκοποβολή και είχε δοκιμάσει κάποτε και ή ίδια, τόν βοήθησε νά γεμίσει στην καραμπίνα αλλά με τέτοιον τρόπο ώστε ή Τι-Σάυ δέν πήρε είδηση πως ο άρχηγός τους δέν ήξερε ούτε καν πως γεμίζουν ένα τουφέκι.

"Υστερα απ' αυτή τη μικρή διακοπή οι φυγάδες εξακολούθησαν την πορεία τους, βαδίζοντας ό ένας πίσω από τόν άλλον. Μπροστά πήγαινε ο Μό, από πίσω του ή Τι-Σάυ και πίσω από την Τι-Σάυ ή Σιμόνη.

"Ωστόσο ύστερα από λίγο ή μικρούλα άναγκάστηκε νά παραδεχθῇ πως δέν θά μπορούσε νά τὰ βγάλει

πέρα μόνο με τις δικές της δυνάμεις. "Η Τι-Σάυ παρατήρησε πως ή Σιμόνη τούς ακολουθούσε με κόπο και λέγοντας στον Μό νά σταθῇ μια στιγμή, την πήρε πάλι και τη φορτώθηκε στους ώμους της.

"Η πιστή κογκάι ούτε σκέφθηκε καν νά παρακαλέσει τόν Μό νά την ελαφρώσει για λίγη ώρα παίρνοντας αυτός την μικρή στους ώμους του.

— Είσαι βέβαιος πως βρισκόμαστε σέ καλό δρόμο; άρκέστηκε μανάχα νά τόν ρωτήσει.

— "Αν δέν ήμουν, εγώ θά τόλεγα πρώτος. "Αλλά είμαι βέβαιος όσο δέν παίρνει. Τραβᾶμε κατά τὰ νοτιοανατολικά. Ο Σογκ-Κού κυλάει κατά κεί-

και όταν φτάσουμε στην κοιλάδα του Κού Σάυ ο δρόμος μας πιά είναι δολότος.

— "Αύριο όμως θ' αρχίσῃ ο Νγκουγιέν τὸ κυνήγι.

— "Ισαμ' αύριο θά βρισκόμαστε μακριά και δέν θά μπορῇ νά μᾶς πιάσῃ.

Και με τὰ λόγια αυτά ο Μό άνοιξε τὸ βῆμα του τόσο πού ή Τι-Σάυ, καθώς κουβαλούσε στη ράχη της τη Σιμόνη, με μεγάλη δυσκολία μπορούσε νά τόν ακολουθήσῃ. Κι' αν δέν φοβόταν μήπως ξαναπέσει στα χέρια του Νγκουγιέν κι' αυτή κι' ή μικρή κυρία της, δίχως άλλο θά τόν είχε παρακαλέσει νά μὴν περπατάῃ τόσο γρήγορα.

"Ωστόσο περπάτησε ως την αυγή όπου ο Μό σταμάτησε από μόνος του.

Φαινόταν σάν νά μὴν ήξερε καλά καλά πού βρισκόταν. Και ήταν πολύ έπόμενο, γιατί ο ήλιος άντι όπως περίμενε, ν' ανατείλῃ από τ' άριστερά του, ξεμύτιζε ακριβώς πίσω από τὸ κεφάλι του.

— Πού είναι ή κοιλάδα του Κού-Σάυ; ρώτησε με αγωνία ή γρηῃά όπληρέτρια.

— "Εκεί θάπρεπε νά βρισκόμαστε τώρα, έκανε ο Μό, ξύνοντας τὸ κεφάλι του με άμχανία.

— Καλά τόλεγα εγώ πως θά μᾶς πήγαινες σέ στραβὸ δρόμο!

— Δέν σᾶς πήγα καθόλου σέ στραβὸ δρόμο. Αὐτὸς ο καταραμένος ο κατήφορος με μπερδεψε.

— Κι' έτσι νά τὸ πῆς τὸ ίδιο είναι. "Εσὺ εἶσαι άξιος νά θελήσης νά μᾶς πείσης πως ο ήλιος δέν βγαίνει από την ανατολή.

— "Εγὼ τέτοιες άρλοῦμπες δέν τις είπα!

— Λοιπόν τότε νά εἶσαι εἰλικρινής και νά όμολογήσης πως έχασες τόν δρόμο.

Ο Μό είχε σταυρώσει τὰ χέρια του σὸ στῆθος.

— "Ορίστε μας! είπε. "Ακούτε, δεσποινίς Σιμόνη! "Αφού λοιπόν εσύ, κυρία Τι-Σάυ, ξέρεις τὸ δρόμο καλύτερα από μένα, γιατί δέν μοῦ τὸ έλεγες, αν τὸ είδες πως έκανα λάθος σὸ δρόμο;

— Γιατί τραβούσες μπροστά σου σάν νά έκανες αυτό τόν δρόμο κάθε μέρα από τὰ μικρά σου χρόνια. Μὰ φορὰ πού σέ ρώτησα αν πᾶς καλά, με άποπήρες. Σπουδαίος άρχηγός είσαι μὰ την αλήθεια!

— Σε παρακαλῶ νά μετᾶς τὰ λόγια σου.

— Μό! Τι-Σάυ! φώναξε ή Σιμόνη. Σᾶς παρακαλῶ μὴν τσακωνόσαστε όλη ώρα. "Αν ο Μό έκανε λάθος σὸ δρόμο...

Η ΦΑΝΤΑΣΜΕΝΗ ΚΑΜΗΛΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Δ'.

Τη στιγμή εκείνη μπήκαν σὸ πάροκο ο Τάλης, ο στρατιώτης τὸ λοχαγού, κι' ένας "Αράπης με άσπρα. Και πήγαν ίσια στη φαντασμένη καμήλα, εξακολουθώντας μια όμιλία πού είχαν άρχίσει.

— Τη βλέπεις, Μπέν-Ζεζούρ; έλεγε ο στρατιώτης, Αὐτή είναι. Με χαρὶ καθαροαίματη, από άνώτερη ράτσα. Κοίμα πού κουτσαίνει λιγάκι, μ' αυτό δέν την εμποδίζει νάχη δύναμη και θάρρος.

— Και θά της χορτασθῇ, είπε ο "Αράπης. Σ' εἰμᾶς, ή "μια άγορά απ' την άλλη απέχει πολύ και φορτώνουμε τις καμήλες τὸν καραβανιού μας όσο μπορούμε. Μπάλλες πανικά, κοφίνια χουρμάδες, πιθάκια λάδι, σακούλι αλάτι, ό,τι πῆς κουβαλούμε. Και πως τη λένε την καμήλα σας;

— Γκιμέλα. Για νά σου πῶ όμως όλη την αλήθεια, δέν έχει πολὺ καλὸ χαρακτήρα. Ο λοχαγός μου την άγόρασε για την κόρη του, μὰ ή Γκιμέλα την πήρε σ' αντιπάθεια και τη βασανίζει με τὰ καμώματά της. Τῆς βγάζει την πίστη ως πού νά γονάτισῃ για νά την καβαλλικήσῃ, κι' έπειτα της βγάζει την πίστη ως πού νά σηκωθῇ και νά ξεκινήσῃ. "Όπου πρέπει νά τρέξῃ τρώτ, πάει με τὸ πάσο της' κι' όπου πρέπει νά πάῃ σιγά, τὸ βιάζει στην τρεχάλα. Πολλές φορές κόντευε νά γίνῃ δυστύχημα. "Ε-

τσι είδε κι' άπόσειδε ο λοχαγός μου κι' άποφάσισε νά την πουλήσῃ.

— Δέ με νοιάζει για τὸ χαρακτήρα της, είπε ο Μπέν Ζεζούρ. Αὐτὰ σ' εἰμᾶς δέν περνούν. Θά τρώει ξύλο με τὸ βουρδουλα, θά μὲνῃ νηστική, και σὸ τέλος θά κάνῃ εκείνο πού θέλουμε. Πέρασαν απ' τὰ χέρια μας οί πιὸ πεισματάρεις καμήλες. Τις κάναμε άρνάκια.

— "Εγώ, Μπέν Ζεζούρ, είχα χρέος νά σου πῶ και τὸ ελάττωμά της. Μ' άφού δέ σέ νοιάζει, πᾶσ' τη. Δίνεις όσα είπε ο κύριος λοχαγός;

— Τὰ δίνω ευχαρίστως. "Εμένα δέν μᾶρέσουν τὰ παζάρια.

— Λοιπόν, σύμφωνοι. "Ελα, Γκιμέλα!

"Η Γκιμέλα έτρεμε σύσσωμη. Μὰ τί νά κάμῃ; Μπορούσε νάντισταθῇ; Μπορούσε νά μὴν ακολουθήσῃ; Ο "Αράπης ήταν ικανός νά την άρχίσῃ σὸ ξύλο από τώρα.

Ντράπηκε και τούς συντρόφους της, πού την κοίταξαν άλλοι με λύπη κι' άλλοι με χαιρεκακία για τη συμφορά της, έκανε, πού λένε, την άνάγκη φιλοτιμία, κι' ακολουθῆσε τὸ στρατιώτη και τὸ νέο της κύριο.

Βγήκε απ' τὸ πάροκο σκύφτη και κουτσαίνοντας πιὸ πολὺ απ' τὸ συνηθισμένο. Πόσο θά μετάνιωνε κείνη την ώρα για τὰ πείσματα και τὰ καμώματά της!

"Από κείνη την ήμέρα, τὰ ζῶα τὸν πάροκου, πού φοβήθηκαν μὴν πάθουν τὰ ίδια, έγιναν πιὸ φρόνιμα και πιὸ βολικά. "Ακόμα κι' ή Τσαδή, ή πεισματάρια μουλα, άφησε τὸ πείσμα της ένα όλάνερο μήνα!

Κι' εἰδὼ ταιριάζει νά σᾶς πῶ έναν παλιὸ μῦθο. Μια φορὰ, τὸ Λιοντάρι, ο Γαΐδαρος κι' ή "Αλεπού κυνήγησαν μαζί. Τὸ Λιοντάρι είπε ύστερα τὸν Γαΐδαρο νά μοιράσῃ τὸ κυνήγι, κι' ο Γαΐδαρος τὸ έκαμε τρία ἴσια μερικὰ. Τὸ Λιοντάρι θυμωσε τόσο με την άδικη αὐτὴ μοιρασιά, ως-τε χύμηξε σὸν Γαΐδαρο και τόν κατασπάραξε. "Επειτα είπε της "Αλεπούς

— "Οχι, δέν γίνεται, κάποιος μυστήριο είναι εἰδὼ μέσα, διαμαρτυρήθηκε ο Μό κοιτάζοντας γύρω του. Τὸ ξερετε πολὺ καλά πως όλη τη νύχτα τραβούσαμε δολότσα μπροστά μας.

— Νομίζαμε πως τραβούσαμε ίσια, μὰ τὸ μονοπάτι λόξευε πρὸς τὰ δυτικά.

Ο Μό στράφηκε θριαμβευτικά πρὸς την Τι-Σάυ.

— Βλέπεις, κακόπιστη γυναίκα; είπε. "Ως κι' ή κυρία Σιμόνη συμφωνεί μαζί μου. Αὐτὸ τὸ παλιο-μονοπάτι τὰ φταίει όλα!

— "Οτι έγινε, έγινε, έκαμε ή Σιμόνη για νά μὴ δώσῃ καιρὸ στήν Τι-Σάυ νά ξαναρχίσῃ, πάλι τὸν καυγά. Τώρα νά ιδούμε πως μπορεί νά διαρθωθῇ τὸ κακό. Πρὸς ποῖο μέρος πρέπει νά διευθυνθούμε;

— Πρὸς τὰ ανατολικά. Τὸ Γιέν-Μπαῦ κάπου κατά κεί βρίσκεται.

— Κάπου κατά κεί δέ θά πῇ τίποτε, είπε ή Τι-Σάυ.

— Τι θέλεις λοιπόν νά πῶ; "Αν δέν σ' άρέσει νάρθῃς μαζί μου, ο δρόμος είναι άνοιχτός. Τράβα! "Ετσι κι' αλλοιώς ή συντροφιά σου δέν μοῦ είναι και τόσο ευχάριστη.

— Μό, σήμερα τὸ πρωί έχεις τις κακές σου, παρατήρησε μαλακά ή Σιμόνη.

Μὰ δέν μπορῶ ν' άκούω τις γκρινιές της.

— "Ακουσε, Μό. "Εμεῖς δέ θέλουμε τίποτε άλλο παρὰ νά μᾶς πᾶς σὸ Γιέν-Μπαῦ. Είμαι όμως πολὺ κουρασμένη κι' αν ο δρόμος είναι πολὺς...

— "Οχι, σέ λίγο θά σταματήσουμε για νά ξεκουραστούμε. "Ας προχωρήσουμε λιγάκι ακόμη. Μόλις βρῶ μια κατάλληλη μεριά θά πῶ νά σταθούμε.

ΚΕΦΑΛΙΟΝ ΚΑ'.

"Από κακό σέ χειρότερο

"Η κατάλληλη μεριά δέν άργησε νά βρεθῇ. "Ηταν μια μικρή σπηλιά, άνοιγμένη στα πλευρά ενός βράχου και κρυμμένη πίσω από πυκνούς θάμνους. Οί φυγάδες έβαλαν μια τελευταία προσπάθεια και μπήκαν μέσα έξαντλημένοι.

"Η σπηλιά αὐτή είχε τὸ πλεονέκτημα νά είναι όπωσδήποτε στεγνή. Οί θάμνοι πού έφραζαν την είσοδό της έμπόδιζαν τη βροχή νά μπῇ μέσα και τὸ έδαφος κάτω είχε μια άλαφριά κλίση πρὸς τὰ έξω πού έμπόδιζε τὰ νερά νά κυλήσουν σὸ έσωτερικό.

"Ωστόσο προτού νά εγκατασταθοῦν ή Τι-Σάυ άναψε ένα δαδί και εξέτασε με προσοχή τὸ σκοτεινὸ βάθος της σπηλιάς.

(Ακολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ANDRÉ LAURIE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

» Τὸ τρίτον τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ-
» του ἦσαν γυναῖκες. Ἦσαν διηρη-
» μένοι σὲ τέσσερα μικρὰ χωριά. τὰ
» ὁποῖα ὑπάρχουν μέχρι σήμερα,
» καίτοι ἀκατοίκητα, καὶ καλλιερ-
» γοῦσαν σχεδὸν τὸ ἓνα δέκατον
» πέμπτον τῆς ὅλης εὐφύρου ἐπιφα-
» νείας τῶν κοιλάδων, χάρις στὴν ἑ-
» κτακτον εὐνοίαν τ' οὐρανοῦ.

» Ἀλλ' ἀνεγνώρισα ἐκ τῶν περιο-
» δειῶν μου, ὅτι ἡ δραστηριότης τῶν
» ἀποίκων, μακρὰν τοῦ νὰ προσδεύη,
» ἀπεναντίας περιέπιπτεν εἰς παρα-
» κμήν. Φαίνεται ὅτι ἐδραζόντο πο-
» λὺ στὸν πλοῦτο τοῦ ἐδάφους καὶ
» στὴ γενναιοδωρία τῆς φύσεως· ἔ-
» κτος τούτου ὑπὸ τὴν ἐπὶ θέρμην τῆς
» αἰωνίας ἐκείνης ἀνοξέως, τὸ θάρ-
» ρος ἐχαλαροῦτο καὶ ἡ δύναμις ἐ-
» ξησθένει. Οὕτω πολλὰ στρέμματα
» γῆς, ἡ ὁποία ἦτο ἄλλοτε καλλιερ-
» γημένη, ἤδη ἦτο χέρσος. Τοὺς
» κατοίκους κατεῖχε νοθρότης καὶ
» ὀκνηρία. Ἀλλὰ δὲν ἐσυλλογίζοντο
» παρὰ πῶς νὰ διοργανώσουν ἐορτάς,
» νὰ χορεύουν, νὰ διέρχωνται τὸν
» καιρὸν τῶν με φαιδρὰς συναθροί-
» σεις. Ἡ μέθη ἤκμαζεν, ἡ πρὸς τὴν
» ἐργασίαν ὀρεξὶς μὴδαμινή. Τὰ ἐγ-
» κλήματα ἦσαν σπάνια, διότι κα-
» θείς σχεδὸν ἄνευ κόπου, εἶχε τὰ
» πρὸς τὸ ζῆν ἀνγκαῖα. Ἀλλὰ κατὰ
» λογικὴν συνέπειαν, τὸ κράτος τοῦ
» νόμου, εἶχεν ἐξασθενήσει· κανεῖς
» δὲν αἰσθάνετο τὴν ἀνάγκην κανό-
» νος ἢ ἀρχῆς, ἐκ τῆς ἀδιαφορίας δὲ
» ταύτης προέκυψεν ἀληθὴς χαλάρω-
» σις τῶν ἡθῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ
» δεσμοῦ.

» Οἱ κάτοικοι τῆς νήσου ἦσαν εὐ-
» τυχεῖς, ἂν δυνάται· τις νὰ ὀνομάσῃ
» εὐτυχίαν τὴν ἱκανοποίησιν ὅλων
» τῶν ὕλικῶν ὀρέξεων. Ἀλλ' ἐπλητ-
» τον συγχρόνως διότι δὲν εἶχον οὔτε
» ἰδανικόν, οὔτε φιλοδοξίαν, οὔτε ἀ-
» γῶνας, ἡ δὲ πληθὺς αὕτη ἐξεδη-
» λοῦτο δι' ἀκατασχέτου πρὸς τὰς
» διασκεδάσεις πάθους. Αἱ γυναῖκες
» ἀφιέρωναν ὅλον τὸν καὶρὸν κι'
» ὄλην τὴν φροντίδα εἰς τοὺς
» καλλωπισμούς των. Οἱ ἄνδρες τὰς
» ἡκολούθουν εἰς τὸν δρόμον αὐτόν,
» λησμονοῦντες τὰς ἀσχολίας τοῦ φύ-
» λου των, χάριν τῶν ἀπολαύσεων
» ζωῆς μαλθακῆς καὶ ἀγόνου. Ἐν-
» τούτοις ὅλοι των εἶχον ἓνα πόθον
» μυστικόν· νὰ ἴδουν τὸν ἕξω κόσμον·
» τὴν Εὐρώπην, τὰς ἡπείρους, τῶν
» ὁποίων ἠσθάνοντο ἑαυτοὺς χωρισμέ-
» νους ὡσεὶ διὰ φραγμοῦ ἀνυπερβλή-

» του θαλασσῶν καὶ τρικυμιῶν. Περ-
» τῶν μέρων τούτων οἱ πολλοὶ δὲν ἐ-
» γνώριζαν τίποτε ἀκριβές, δὲν ἤκουαν
» παρὰ διηγήσεις ὑπερβολικάς. Ἀλλὰ
» δι' αὐτὸ ἀκριβὲς ὁ πόθος των ἐξε-
» καίετο, καὶ ἐξ' ὧν τοὺς ἔλεγαν
» οἱ πρεσβύτεροι, ἐφαντάζοντο τὴν
» μεγάλην πατρίδα ὡς ἀληθὴν παράδει-
» σον, θεωροῦντες ἑαυτοὺς ὡς ἐξο-
» ρίστους, ἂν μὴ ὡς καταδικούς.
» Νὰ ἐπιβίβασθῶσιν εἰς πλοῖον, νὰ ἴ-
» δουν τοὺς πολιτισμένους τόπους, με-
» τὰ μαχαζιά των, τὰ βιομηχανικά
» των καταστήματα, τὰ θεάματα
» των, τὰς μεγάλας τῶν ἀνθρωπίνους
» συναθροίσεις, — ἦτο δι' αὐτοὺς ὁ
» νεῖρον τὸσον λαμπρόν, ὅσον καὶ ὁ
» πραγματοποίητον.

» Διότι δὲν εἶχον τὴν ἱκανότητα
» νὰ ἐπινοήσουν αὐτοὶ τὰ μέσα τῆς
» συγκοινωνίας, νὰ κατασκευάσουν
» πλοῖα. Ἡ ἀμάθειά των τοὺς ἐχώ-
» ριζεν ἐκ τοῦ παλαιοῦ κόσμου πε-
» ρισσότερον ἀπὸ τοὺς Ὠκεανούς.

» Ἀλλ' ὁ ἀληθὴς ἔνοχος τῆς ἐξο-
» ρίας των ἦμην πρὸ τῶν ὀφθαλ-
» μῶν των ἐγώ, ἐγώ, ὁ ὁποῖος τοὺς
» εἶχα ρίψει εἰς τὴν νῆσον ἐκείνην
» καὶ ἀμέλησα ἐπὶ τόσα ἔτη νὰ τοὺς
» ἐπαναφέρω εἰς συγκοινωνίαν μετὰ
» τῆς οἰκουμένης. Τοῦτο ἐπρόκειτο
» νὰ μάθω μετ' ὀλίγον εἰς βάρος μου.
» Ἡ πρώτη μου φροντίς, ἅμα ἔ-
» φθασα, ἦτο νὰ κατασκευάσω ἓνα
» ξύλινον οἰκίσκον καὶ νὰ ἐγκαθιδρυ-
» θῶ ἐκεῖ, ὅπως μελετήσω ἐν ἡσυχίᾳ
» τὴν κατάστασιν τῆς μικρᾶς ἐκείνης
» κοινωνίας καὶ τὰς βελτιώσεις καὶ
» τὰς μεταρρυθμίσεις αἱ ὁποῖαι ἦσαν
» ἀνγκαῖαι. Εἶδα κατόπιν ὅτι μοῦ
» ἦτο ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ ἔχω
» εἰς τὴν κατοικίαν ταύτην τὴν μό-
» νωσιν καὶ τὴν ἡσυχίαν, τὴν ὁποίαν
» ἐχρειάζομην. Κάθε στιγμὴν με διέ-
» κοπτον αἱ ἀτελεύτητοι ἐπισκέψεις
» τῶν μεγάλων ἐκείνων παιδίων, τὰ
» ὁποῖα δὲν ἀνεγνώριζαν κανένα πε-
» ριορισμὸν ἢ ἡγνύον ἐντελὲς τοὺς
» φραγμούς, τοὺς ὁποίους ἤγειρεν ἡ
» εὐγένεια τοῦ πολιτισμένου κόσμου.
» Τότε ἀπεφάσισα νὰ ζητήσω ἄλλο
» ἀσυλόν, περισσότερον ἀπομακρυ-
» σμένον καὶ ἀσφαλές, φυσικῶς δὲ
» ὁ νοῦς μου ἐτράπη πρὸς τὸ σπῆ-
» λαιον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶχα ἀνα-
» καλύψῃ ἄλλοτε εἰς τὸ ἀπροσιτώτε-
» ρον μέρος τῆς νήσου. Ἐβλά ταὺς
» ἐργάτας τοῦ βρικόου μου καὶ μοῦ
» το ἐτοίμασαν, ἐπλάτυναν τὰς διό-
» δους καὶ τὸν κύριον διάδρομον, ἔ-
» καμαν μίαν θύραν εἰς τὴν εἴσοδον,

» μετεκρίσαν ἐπιπλα κτλ. Αἱ ἐργα-
» σίαι ὅμως αὐταὶ ἐπέπρωτο νὰ ἔχουν
» συνέπειαν τὸσον ὀλεθρίαν, ὅσον καὶ
» ἀπροσδόκητον.

» Εἰς τῶν ἐργατῶν, ὁ ὁποῖος εἶχεν
» ἐργασθεῖ ἄλλοτε εἰς χρυσωρυχεῖον
» τῆς Ἀμερικῆς, παρετήρησεν ὅτι τὰ
» τοιχώματα τοῦ σπηλαίου μου, τὴν
» φύσιν τῶν ὁποίων ποτὲ δὲν εἶχα ἐ-
» ξετάσει προσεκτικῶς, ἦσαν ἐκ πυ-
» ρίτου χρυσομιγοῦς. Ἐπεσκόπησε
» τὰ πέριξ, περιήλθε τὸν λόφον, ὑπὸ
» τὸν ὁποῖον ὑπάρχει τὸ φυσικὸν αὐ-
» τὸ ὑπόγειον καὶ ἀνεκάλυψεν, ὀλί-
» γον ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδά-
» φους, φλέβα χρυσοῦ ἀμιγροῦς εἰς
» κατάστασιν χρυσοκόνεως.

» Εἰς τὴν πρώτην του χαρὰν ἀνε-
» κοίνωσε τὴν ἀνιχνεύσιν του εἰς
» ἓνα τῶν συντρόφων του. Οὕτω τὸ
» πρᾶγμα ἐκοινολογήθη καὶ μετ' ὁ-
» λίγον ἐγενεῖ γνωστὸν εἰς τὸν πλη-
» ρωμα τοῦ βρικόου μου καὶ εἰς ὅλο-
» κληρον τὴν ἀποικίαν. Φαινόμενον
» παρὰδοξον! Ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ἀν-
» θρωποι, οἱ ὁποῖοι οὐδέποτε ἐσυλ-
» λογίσθησαν τὸν χρυσὸν οὔτε τὸν
» μετεχειρίσθησαν ποτὲ, διότι τὸ νό-
» μισμα ἦτο πρᾶγμα ἀγνωστον ἀκό-
» μῃ εἰς τὴν νῆσον, κατελήφθησαν
» ἐξαίφνης ὑπὸ ἐξάλλου χαρᾶς, με-
» τὴν ἰδέαν ὅτι κατεῖχον μεταλλεῖον
» ὀλόκληρον τοῦ τὸσον πολυτίμου
» εἰς τὸν παλαιὸν κόσμον μετάλλου.
» Ὅ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον, ἄνδρες, γυ-
» ναῖκες, παῖδια, προσέτρεξαν μετ' ἄ-
» ξίνας, μετὰ πύα, μετὰ παντὸς εἶδους
» ἐργαλεῖα, διὰ νὰ σκάψουν τὸ ἔδα-
» φος πέριξ τοῦ σπηλαίου μου καὶ
» νὰ τοῦ ἀφαιρέσουν τὸν πλοῦτον
» του. Ἐν τῶν ὀρυγμάτων, τὰ ὁποῖα
» ἔκαμαν εἰς διάστημα ὀλίγων ὥρων
» ἐπὶ τοῦ λόφου, πρὸς τὸ ἀντίθετον
» τῇ εἰσόδῳ τοῦ σπηλαίου μέρος,
» ἦτο τὸσον βαθύ, ὥστε σχεδὸν ἐ-
» φθανε μέχρι τοῦ τοιχώματος καὶ
» ἤκουα εἰς τὸ ἀσυλόν μου τὰ κτυ-
» πήματα τῶν μεταλλευτῶν.

» Ὅλοι εὗρισκον χρυσὸν ἐν ἀφθο-
» νίᾳ καὶ ἐγέμιζαν ἐξ αὐτοῦ σάκκους,
» τοὺς ὁποίους μετέφεραν εἰς τὰς οἰ-
» κίας των. Ἐδοκίμασα νὰ τοὺς ὁ-
» ποδείξω τὸ ἀνωφελές τοῦ κόπου
» των καὶ νὰ τοὺς ἀποτρέψω ἐκ τῆς
» ἀπληστίας πρὸς μέταλλον, τὸ ὁ-
» ποῖον δὲν θὰ ἤξευραν τί νὰ το κά-
» μουν. Ἀλλὰ προσέκοψα κατ' ἀ-
» προόπτων δυσχερειῶν. Μετ' ἡρώτη-
» σαν ἂν ἐνόμιζα ὅτι ὁ παλαιὸς κό-
» σμος δὲν ἦτο καλὸς δι' ὅλους τοὺς
» ἀνθρώπους καὶ ὅτι ἀνθρώποι κα-
» τέχοντες μεταλλεῖον χρυσοῦ ἐπρε-
» πε νὰ μένουν ἀκόμῃ εἰς μίαν ἐρη-
» μόνησον.

» Ὑψωσα κι' ἐγὼ τότε τὴν φωνήν

» καὶ ἐκήρυξα ὡς ἀτομικὴν μου ἰδιο-
» κτησίαν τὸ μεταλλεῖον ἐκεῖνο, τὸ
» ἀνεκάλυφθὲν εἰς τὴν νῆσον μου,
» ἐπὶ γῆς ἰδικῆς μου. Ἡ ἀπάντησις
» ἦτο ἀπροκάλυπτος ἐπανάστασις.
» Τὴν φρόνησιν, τὴν μετριοπάθειαν,
» τὴν φωτισμένην πρὸς τοὺς ἀποί-
» κους ἀγάπην, ἐξέλαβαν ὡς ἐγωῦ-
» σμόν. Παρεξήγησαν τοὺς λόγους
» μου καὶ ἐξηγέρθησαν ὅλοι ἐναντίον
» μου. Ἐσκέφθησαν νὰ με δικάσουν
» καὶ νὰ με θανατώσουν ὡς ἐγκλη-
» ματίαν, ἐπιβουλεύοντάς τὴν ἐλευ-
» θερίαν 136 ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων!
» Μόλις καὶ μετὰ βίας οἱ μετριοπα-
» θέστεροι κατέρωθωσαν νὰ τοὺς πεί-
» σουν ὅτι ἐπρεπε μόνον νὰ φυλακι-
» σθῶ ὑπὸ αὐστηρὰν ἐπίβλεψιν ἐντὸς
» τοῦ σπηλαίου μου.

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠ' ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΘΕΜΟΥ

ΑΝΤΙΟ, ΣΧΟΛΕΙΟ!

» Ἐφτασα κι' ὅλας στὸ τέρμα τῆς
» μαθητικῆς μου ζωῆς, στὸ τέρμα
» μιᾶς ζωῆς ποὺ ἡ Δύπη κι' ὁ Πόνος
» δὲν εἶναι παρὰ μικρὸ συν-
» νεφάκι σὲ κάποιαν ἄκρη
» πεντακάθρου οὐρανοῦ, λί-
» γος ἄφρὸς στὴν ἐπιφάνεια
» μιᾶς σμαραγδόφωτης θά-
» λασσας.

Πληθὸς θύμῃσες ποὺ «ξε-
» πετιοῦνται ἀπὸ μέσα μου
» σὰν ὁ ἄφρὸς ἀπὸ μιᾶς μπου-
» κάλα μύρα» (*) με ζώνουν
» καὶ με πλημμυροῦν, με πλημ-
» μυροῦν καὶ με πνίγουν. Πό-
» σες θύμῃσες, Θεέ μου! Πό-
» σες θύμῃσες! . . Προσπαθῶ
» νὰ ξεχωρίσω μία κι' ἐρχουν-
» ται πίσω της ἄλλες, ἀπειρες
» ἄλλες, σὰν ἓνα κοπάδι κα-
» τσαρμάλλα καὶ χιονόλευκα
» προβατάρια.

**

Εἶναι μερικὸι ποὺ δὲ δι-
» νουν σημασία στὴν παιδικὴ
» ἡλικία, μὰ γὼ τὴ λατρεύω.
» Τὴ λατρεύω ὅπως λατρεύου-
» με κάτι τι ὁμορφο, κάτι τι
» μεγάλο, κάτι τι θεϊκό, ποὺ
» ὅπως ὅλα τὰ ὥραϊα, ὅπως
» ὅλα τὰ μεγάλα, ὑπῆρξε γιὰ
» μιὰ στιγμὴν κι' ὕστερα πέ-
» ταξε κι' ἔφυγε. . . Τὴ λα-
» τρεύω καὶ τὴ θαυμάζω σὰν
» ἓνα χρυσόφωτο ἀστέρι, σὰ
» μιὰν ἀτίμητη δαχτυλίδο-
» πετρα.

Ἡ πρώτη μέρα ποὺ πῆ-

(*) Anatole France.

» γα στὸ σχολεῖο. . . Τί εὐτυχισμένη
» μέρα! Ἦταν φθινόπωρο, θυμάμαι.
» Μιὰ μέρα διάφανη, σὰν μιὰ σταγόνα
» νερό. Περπατοῦσα μετὰ τὴν σάκκα κά-
» του ἀπ' τὴν μασχάλη καὶ τὸ κεφάλι
» ψηλά. Ὅλος ὁ κόσμος μοῦ φαινόταν
» δικός μου. Ἦμουν «μαθητὴς» — ὅχι
» παίζουμε! . . Καὶ σὰν ἔφτασα στὸ
» σχολεῖο, ἀντίκρισα τὸν πρῶτο μου
» δάσκαλο. Καὶ θυμάμαι τὴν ἐντύπωσιν
» ποῦ, μ' ὅλο ποὺ ἦμουν μικρός, μοῦ
» εἶχαν κάμει τὰ μάτια του. Τώρα ποὺ
» γράφω μοῦ φαίνεται πῶς τὰ βλέπω
» μεγάλα καὶ λαμπερὰ νὰ με κοιτά-
» ζουν, ὅπως τὴν πρώτη ἐκείνη μέρα,
» στάζοντας τρυφερότητα καὶ καλοσύ-
» νη. Ποτὲ δὲ θὰ λησμονήσω τὰ δυὸ
» αὐτὰ μάτια, κι' ὅταν ἀκόμα θάχω
» διαβῇ καὶ τὸ «μέσο τοῦ δρόμου τῆς
» ζωῆς μου» (*). Ἐπειτα θυμάμαι τὴν
» μέρα ποὺ πῆρα τὸ πρῶτο μου ἐν-
» δεικτικό. Τί χαρὰ καὶ τί περηφάνεια!
» Θυμάμαι ἀκόμα τίς τόσο εὐτυχισμέ-
» νες διακοπές. Ἐπειτα τίς ἐξετάσεις
» γιὰ τὸ Σχολαρχεῖο μετὰ τὸ μεγάλο

(*) Goethe.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

— Ἡ μαμὰ λέει πὼς εἶμαι τὸ καμάρι τοῦ σπιτιοῦ! . .

καρδιοχτύπι. Τὴν ἀγωνία τῶν διαγω-
» νισμῶν. Τὸν ἐνθουσιασμό γιὰ τὴν ἐ-
» πιτυχία.

Θυμάμαι τὸ πρῶτο μάθημα στὸ
» Σχολαρχεῖο. Μὲ τί φόβο μαζὶ καὶ
» περιέργεια τὸ πρόσμενα! Φοβερὲς
» φήμες διαδίδονταν γιὰ τοὺς δασκά-
» λους ἐκεῖ. Θάχῃς νὰ κάμῃς πιά με
» καθηγητὴς. Καὶ ξέρεις τί σημαίνει
» «καθηγητὴς»; Τρομάρα κι' ἀντά-
» ρα. . . Πόσο ὅμως ἡ πραγματικότης
» φάνηκε διαφορετικὴ!

Ἐπειτα μοῦ ἐρχεται στὸ μυαλὸ
» ὅλη ἡ ζωὴ στὸ Σχολαρχεῖο, οἱ ἐξε-
» τάσεις, οἱ διακοπές, οἱ ἐπιτυχίες, τὰ
» μαλώματα, οἱ τιμωρίες. . . Οὐφ! οἱ
» ἀναμνήσεις μ' ἐπνίξαν καὶ δὲ μπορῶ
» νὰ σκεφτῶ πιά.

Μοιάζουν με μέλισσες οἱ θύμῃσες
» ποὺ ἔμεναν ἡσυχες μέσα στὴν κυψέ-
» λη τους· θέλησα νὰ τίς πειράξω, νὰ
» ταράξω τὴν ἡσυχία τους κι' αὐτὲς
» ξεχύθηκαν βουίζοντας μετὰ τ' ἀπειλι-
» τικά τους κεντριά ἑτοιμα νὰ με κεν-
» τήσουν. Εἶναι σκληρό, ἂν ὅχι κι' ἐ-
» πικίνδυνον ν' ἀνασκαλεύῃ κανεῖς τίς
» ἀναμνήσεις του. . .

Δώδεκα χρόνια στὸ scho-
» λεῖο. Ὀλάκερη ζωὴ! Πόσο
» ἀτέλειωτη μοῦ φαίνεταν
» πρὶν καὶ πόσο μικρὴ μοῦ
» φαίνεται τώρα ποὺ βρίσκο-
» μαι στὸ τέρμα της.

Νέοι ἀγῶνες τώρα· νέες
» φροντίδες. Κι' ἡ πρώτη:
» τί θὰ σπουδάσω; — Μόνο
» ὅ,τι σὲ τραβάει, λένε μερι-
» κοί. — Ἀλλὰ πάντα δὲν εἶ-
» ναι αὐτὸ τὸ ὠφέλιμο, τὸ
» «προσοδοφόρο», τοὺς ἀπαν-
» τοῦν ἄλλοι. — Τότε ὅ,τι εἶ-
» ναι «προσφόρο». — Μὰ ὅ-
» ταν αἰσθάνεσαι πῶς τὸ «προ-
» σοδοφόρο» αὐτὸ δὲν εἶναι
» γιὰ τὴν ἰδιοσυγκρασία σου
» καὶ τὴν ἐσωτερὴ σου κλίση;
» Ἐφτασα στὸ τέρμα.

Μύριες σκέψεις γεννιοῦν-
» ται στὸ μυαλό μου, μύριοι
» στοχασμοὶ μοῦ ἐρχονται στὸ
» νοῦ, μύριες φωνὲς ψιθυρί-
» ζουν μέσα μου καὶ μόνο δυὸ
» λόγια μοῦ ἀναβαίνουν στὸ
» στόμα, δυὸ λόγια ἀσήμαντα
» καὶ συνηθισμένα, δυὸ λόγια
» ἀπλὰ καὶ τυπικά, μὰ δυὸ
» λόγια ποὺ θέλω νὰ κλείσω
» μέσα τους ὅλη μου τὴν ψυχὴ:
» Ἀντίο, σχολεῖο! . .

ΚΑΤ. Χ. ΓΡΟΛΛΙΟΣ

ΣΟΦΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

* Μοναχὸς σου χόρευσ κι'
» ὅσο θέλεις πῆδα.
» * Χόρευσ, κυρὰ-Μαριού, μὰ
» ἔχε κι' ἐγνοῖα τοῦ σπιτιοῦ.

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟ «ΟΡΘΟΤΕΡΟ»

'Αγαπητοί μου,

ΠΟΛΥΣ λόγος γίνεται αυτών των καιρών για τη νέα γλώσσα των αναγνωστικών βιβλίων του Δημοτικού. Καθώς ξερετε, ως τώρα ήταν η καθαρή δημοτική. Νά, αυτή που σας γράφω τώρα, αυτή που μεταχειρίζεσθε και σεις, σχεδόν όλοι, στα γράμματά σας ή στα κομμάτια σας για τη Σελίδα. (πολλές φορές, όταν σας το επιτρέπει ο καθηγητής, και στις εκθέσεις του σχολείου). 'Αλλά η γλώσσα αυτή δεν άρесе πια στο 'Υπουργείο. Και την άλλαξε. Δεν την έκαμε βέβαια καθαυτό καθαρεύουσα, μα δεν την άφησε ούτε και καθαυτό δημοτική. Παρά κατασκεύασε ένα κράμα κι' από τις δυο γλώσσες, που το θεωρή το μόνο κατάλληλο για τα μικρά παιδιά του δημοτικού.

'Ετσι οι συγγραφείς των σχολικών βιβλίων παραγγέλθηκαν: Νά, πορεύουν τους φθόγγους *χι, φι, ρθ* και τους λοιπούς της δημοτικής, και να μεταχειρίζονται τους φθόγγους *κι, πι, λθ* και τους λοιπούς της καθαρεύουσας (*δχι χιζω, φτάνω, φτερό, φτερούγα, σκίζω, αδερός, νύχτα, ήρθα, χιές* κτλ. αλλά *κιζω, φθάνω, πιερό, πιερούγα, σκίζω, αδερός, ήλθα, χιές*).

Νά γράφουν παντού το δίφθογγο *εν* των ρημάτων, και ποτέ *εβ ή εφ ή επ*, δηλαδή *εβρίσκω, έπανω, έπαίδευσα, άνάπαυση, κι' όχι βρίσκω, έπαυα, έπαίδευα, άνάπαρη* και τα τέτοια. Κι' έπειδή ή συλλαβική αύξηση πρέπει πάντα να μπαίνει, θά γράφουμε ο ήλιος *εβαίλει*! 'Επίσης ο και και ο δεν να διατηρούνται πάντα δίπλα: *δεν είδα, δεν τρέχω* αλλά και *δεν μένω* (*δχι δέ μένω*) και ον αλλά και αυτός (ποτέ κι' αυτός).

'Ο τύπος ήταν καταργείται στον ένικό πρέπει να γράφουμε *ήτο* και στον πληθυντικό *ήσαν*. 'Επίσης ο παρατατικός των παθητικών και μέσων ρημάτων πρέπει να κλίνεται έτσι: *εχαιρόμουν, εχαιρόσουν, εχαιρόρετο, εχαιρόμασθε, εχαιρόσθε, εχαιρόροντο* (κι' *δχι χαίρομουν, χαίροσουν, χαίρόταν, χαίρόμαστε, χαίροσαστε, χαίρουνταν*, όπως στη γνήσια δημοτική). 'Ετσι έλουέτο, *εβρίσκετο, εβρίσκοντο, έλούοντο* αλλά *έλουόσουν* και *εβρίσκόμασθε*. Δυο γραμματικές για τον ίδιο χρόνο ενός ρήματος!

Αυτά, και πολλά άλλα, στο τυπικό και το φθογολογικό. Στο λεξι-

λόγιο πάλι απαγορεύθηκαν όλες οι τάχα ξένες κι' οι τάχα χυδαίες λέξεις. 'Όχι πια *χασάπης, μπακάλης, μπακάλικο, τιμονιέρης, άφουγκράζομαι, ταμπούρλο, πόρτα, μερτικό, μπαούλο, μπράβο*, αλλά *κρεοπάλης* (ή *σφαγέας*;) *παντοπώλης, παντοπωλείο, πηδαλιούχος, άκροώμαι, εύμπανο, θύρα, μερίδιο, κιβώτιο, εύγε* (εύγε!).

Φυσικά, όσοι καταλαβαίνουν από γλώσσα, διαμαρτυρήθηκαν. Καλύτερα, είπαν, το 'Υπουργείο να ξανάφερνε την καθαρεύουσα — μια άπλη βέβαια καθαρεύουσα, μα που θά ήταν επιτέλους *μια γλώσσα* — παρά που επιβάλλει αυτό το παράξενο κράμα από δυο χωριστές κι' άταξιστες γλώσσες: την αρχαία και τη νέα (και κάποτε από γλώσσα άνυπαρχτη, γιατί το έλουόμασθε π. χ. δεν είναι ούτε της αρχαίας ούτε της νέας). Πολλοί όμως το βρήκαν σωστό, λογικό κι' αναγκαίο. Κι' *ισα-ισα* προχτές, ένας νεαρός μου φίλος, που ήξερε την καινοτομία, γιατί είχε διαβάσει στο «Ελεύθερο Βήμα» τα σχετικά άρθρα διαμαρτυρίας των καθηγητών Δελμούζου και Λορεντζάτου, μου έλεγε:

— Γιατί φωνάζουν; Τα μικρά παιδιά στο σχολείο δεν πρέπει να μαθαίνουν έξαρχής το *ορθότερο*; Και, σάς παρακαλώ, το *κτῆμα* δεν είναι *ορθότερο* από το *κτῆμα*; Το *ήσαν* δεν είναι *ορθότερο* από το *ήταν*; Το *εύγε* δεν είναι *ορθότερο* από το *μπράβο*; 'Εγώ παρατήρησα ότι όλα αυτά που επιβάλλει τώρα το 'Υπουργείο είναι *ορθότερα* από εκείνα που βλέπαμε πριν στα σχολικά βιβλία. 'Αρα έχουμε τη δημοτική γλώσσα καλύτερη, ανώτερη.

Νά, παιδιά μου, μια πρόληψη, μια μεγάλη πρόληψη: πώς τάχα τα δηλαδή είναι *ορθότερα* από τα νέα ελληνικά! Και δυστυχώς την έχουν άκόμα πολλοί κι' *δχι* νεαροί κι' *άπειροι* σάν το φίλο μου, αλλά και μεγάλοι που περνούν για σοφοί. Και σοφοί βέβαια στη δουλειά τους μπορεί να είναι — άλλος στην τέχνη του, άλλος στην επιστήμη του — αλλά από Γλωσσολογία δεν ξέρουν και δεν καταλαβαίνουν γρύ. 'Αλλοιώτικα θάξεραν κι' αυτές τις μεγάλες και στοιχειώδεις αλήθειες: Α', πώς ή αρχαία κι' ή νέα ελληνική είναι *μητέρα και κόρη*! αλλά όπως ή μητέρα είναι άλλη κι' ή κόρη άλλη, έτσι είναι άλλη γλώσσα ή αρχαία κι' άλλη ή νέα. Β', πώς δεν υπάρχουν ούτε χυδαίες λέξεις, ούτε χυδαίοι τύποι, αλλά μόνο χυδαίοι άνθρωποι, που όποια γλώσσα κι' *αν* μιλήσουν ή γράφουν, μένουν χυδαίοι.

Γ', πώς καμιά γλώσσα δεν είναι *ορθότερη* από μιάν άλλη (πλουσιότερη ναί, ευχρηστότερη ναί, ωραιότερη ναί) αλλά κάθε γλώσσα *αυθύπαρχτη* κι' *αυτοτελής*, όπως ή νεολογική, έχει τους νόμους της, τους κανόνες της, και *μόνο* όταν τη μιλή κανείς και τη γράφει σύμφωνα μ' αυτούς τους νόμους και τους κανόνες, είναι *ορθή* ενώ όταν την ανακατεύει με μιάν άλλη, όταν μεταχειρίζεται λέξεις και προπάντων τύπους και φθόγγους που δεν είναι *δικοί της*, την κάνει γλώσσα *λανθασμένη*. Και Δ', το κυριώτερο, πώς ή νέα ελληνική δεν είναι *παραφθορά* και *κατάκτημα* της αρχαίας, αλλά *εξέλιξη* και *τελειοποίηση* που την έφερε ο χρόνος, όπως έγινε μ' όλες τις αρχαίες γλώσσες που τις μιλούσαν σήμερα και τις γράφουν νέοι λαοί. 'Η νέα Ινδική π. χ. που γράφει σήμερα ο μεγάλος ποιητής Ταγκόρ, είναι τελειότερη από τη σανσκριτική, τη μάμη της κι' ή γαλική ή ή ιταλική πολύ τελειότερες από τη λατινική, τη μητέρα τους.

'Οποιος ξέρει και καταλαβαίνει αυτές τις αλήθειες — από τα στοιχειά πια της Γλωσσολογίας — δεν μπορεί ποτέ να πῇ πώς το *κτῆμα* είναι *ορθότερο* από το *κτῆμα*, ή το *ήτο*, το *ήσαν* και το *εχαιρόντο* *ορθότερα* από τα *ήταν* και *χαίρουνταν*. Για τους νεαρούς όμως σάν το φίλο μου, που οι αλήθειες αυτές είναι πρωτάκουστες, χρειάζεται ίσως κάποια *ανάπτυξη*, κάποια *εξήγηση*. Γι' αυτό θά ξαναμιλήσουμε.

Σας *άσπάζομαι* ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Πού τον βρίσκεις που τον χάνεις, Πρωτ-βράδυ στο γιαλό, Πετραδάκια ρίχνει ο Γιάννης Μέσ' στο κύμα τ' απαλό.

Δέν άκούει τη μητέρα... Κι' έχει μόνη του χαρά, Νά βουτιέται όλη μέρα Σάν την πάπια στα νερά.

'Από ξύλο караβάκια Πάντα φτιάχνει τί καλά! Τά γεμίζει κοιλιδάκια Και στο κύμα τάμολα.

— Ταξιδεύω στην 'Οντέσσα! Ξεφονιάζει στα παιδιά: Μή φοβάστε, μπῆτε μέσα, Είν' ή βάρκα μου φαριδά.

'Ε! τρελλέ, μικρέ Γιαννάκη, 'Ασ' τα τά παιχνίδια αυτά, Κρύβει ο γιαλός φαριάκι Κι' ή θωριά του έξαπατά!

ΦΩΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Η ΒΡΟΧΗ

Μονότονα και σιγανά Πέφτει ή βροχή τώρα ξανά Κι' ο δρόμος τούτος άρχινά Νά μοιάζει με πακέτο,

Και πέρα μόνο το βουνό Κάτω απ' το μολυβι ουρανό Μοι ντ' κι' αυτό και σκοτεινό Προβάλλει ως φοντο σκέτο.

Δέν άγροικείται μια φωνή Στην πλάση αυτή τη σκοτεινή, Μόνον οι ήχοι οι σιγανοί Που οι στάλες τώρα κάνουν,

Και στη μονότονη σιγή Βουβή κι' ή δίψασμένη γῆ Ρουφά τις στάλες πώνουν βγει Ψηλάθε νάν τη ράνουν.

'Αμάραντος

Η ΘΥΣΙΑ

Β'.

Νύχτα! 'Αστέρι πουθενά! Το φεγγάρι τυλιγμένο στα μπλάβα και βαριά σύννεφα, άφίνει κάπου κάπου να γλυστορή με βία καμιά χλωμή άχτίδα. Βροχή πυκνή, άτέλειτη άχολογία στον κάμπο, μουσκεύει το βουνό και τα πυκνόφυτα πελώρια δέντρα. Το πυκνό σκοτάδι της νύχτας ξεσπάζει με την έκτυφλωτική του λάμψη και το φοβερό του θόρυβο κανέναν κεραυνός. Και πάνω απ' όλα το βουιτό του ποταμού. Το ποτάμι φούσκωσε! Κατηφορίζει παρασέρνοντας τα πρώτα δέντρα που βρίσκονται κοντά στην όχθη του και μέσα στη νυχτερινή εκείνη κόλαση τα άνταριασμένα νερά του άχνρωφίζονται στο μισόφωτο χλωμής άχτίνας που γλυστράει με βία μέσ' απ' τα σύννεφα.

'Ο μάριμπα-Στάθης, που πλάγιαζε στο μύλο, ξύπνησε. 'Ανοιξε το μικρό παράθυρο και πρόβαλε το γέριχο κεφάλι του. Δυνατός άγέρας άνακάτωσε τα λευκά του μαλλιά και χοντρές σταγόνες βροχής κτύπησαν το πρόσωπό του. Είδε το ποτάμι φουσκωμένο να ξεχύνεται στον κάμπο, και πάνω απ' τη φοβερή βουή άκουσε άχνά, σάν από πολύ μακριά, φωνές που πνιγόταν στη νύχτα «Μάριμπα-Στάθης σώσου! Το ποτάμι φούσκωσε!»

'Ηταν καιρός πια. Πέταξε στους γέρικους ώμους τη βαριά του καπα, βγήκε στην αυλή. Μ' άξαφνα σταμάτησε: «Και το σάρι; 'Η περιουσία των χωριανών;»

Κοίταξε για μιά στιγμή τον έαυτό του. Τόν είδε να τρέμει στη βροχή, κατάλαβε την άδυναμία του. 'Εμεινε για λίγο άκίνητος, το φοβερό βουιτό του ποταμού εξακολουθούσε. Μα το τραγικό έρωτηματικό μεγάλωνε διαρκώς στην ψυχή του: «Και το σάρι;»

Χάρη σ' αυτούς τους χωριανούς δεν είχε κρατηθεί ο μύλος του; Τόσα χρόνια τώρα δεν τον έτρεφαν σχεδόν αυτοί; Πώς λοιπόν θά τους άφηνε για ένα χρόνο νηστικούς; Θυμήθηκε τη χαρά που είχαν οι καϊμένοι οι χωριάτες το πρωί, όταν ξεφορτώναν την περισσότερη σοδεία τους για άλεσμα. Σκέφθηκε πώς ή χαρά αυτή θά γύριζε ά-

πότομα σε τραγική λύπη. 'Ηρθε στο μυαλό του μιá εικόνα που κάποτε κι' ο ίδιος είχε δοκιμάσει: 'Ο πατέρας άμίλητος, σκυθρωπός. 'Η μητέρα σκουπίξει κρυφά, άμίλητη κι' αυτή, ένα δάκρυ, με την άκρη απ' το τσεμπέρι της. Τα παιδιά σταματούν τα τρελλά τους παιχνίδια με τις λάσπες και τά λιθαράκια. 'Α! 'Όχι! Δέ θάθελε νάναι ποτέ ψυχρός μάρτυρας, αν όχι αίτιος αυτής της εικόνας!

'Ηρωϊσμός και καθήκον. 'Εννοίες πολύ συγγενικές. Τις περισσότερες φορές ο ήρωϊσμός δεν είναι παρά ένα καθήκον. Και το καθήκον, ήρωϊσμός!

'Ετσι λοιπόν. Στα δασωμένα στήθη του γέροντα, τα πληγωμένα με τόσα κτυπήματα του χάρου, το καθήκον γέννησε τον ήρωα!

Γύρισε αποφασιστικά πίσω! 'Αρχισε με τ' άδύναμα χέρια του να φορτώνει στο μικρό του κάρο όσα μπορούσε περισσότερα σακιά.

Και το ποτάμι βούιζε!

Το πρωί ψάχνοντας, βρήκαν οι χωριανοί το μάριμπα-Στάθης κάτω απ' ένα δέντρο, μισοβυθισμένο στη λάσπη. Τα μάτια του μισοκλειστά, το πρόσωπο χλωμό!... Τα χείλη του στόλιζε όπως πάντα ένα χαμόγελο... Μ' αυτή τη φορά ή μελαγχολία δεν είχε βάλει την πικρή της σφραγίδα. 'Ηταν χαμόγελο γαλήνης κι' άνακούφισης! Πιο κεί βρισκόταν ένα κάρο φορτωμένο σακιά... 'Ηταν ή περιουσία των χωριανών!

Λευκάτας

ΒΟΥΒΗ ΓΑΛΗΝΗ

Το δειλί άργοσβύνει. Τριγύρω βασιλεύει άπόλυτη γαλήνη. Ούτε ένα ψιθύρισμα άκούεται από πουθενά, ούτε ένα έλαφο θρόϊσμα από τα πρασινοφορεμένα δέντρα, ούτε ένα πουλάκι γλυκολαλεί. Πέρα κεί στο γαλανό άκρογαίλι ούτε ένα κύμα δεν σαλεύει, κι' ούτε ένα πετούμενο δεν γοργοδιαβαίνει από τ' άτάραχο νερό.

'Ερημιά και γαλήνη άπόψε είναι χυμένη! Λές κι' ή φύση όλη είναι σιωπηλή, θλιμμένη... για μιá κόρη που μέσα κεί... στην έκκλησούλα είναι πεθαμένη. Πέρα κεί στο έργο έκκλησάκι, δυο καντηλάκια βουβά κι' αυτά σιγοσβύνουν κι' ή καμπάνια έχει πάψει πια νεκρώσιμα να σημαίνει...

Πουθενά καμιά ανθρώπινη ζωή. Γαλήνη!... Μα νά! Εκεί μέσα στην έκκλησούλα μι' ανθρώπινη ύπαρξη είναι ξεπλωμένη, κρύα, άναίσθητη, σ' άναίσθητα σανίδια — γιατί είναι πεθαμένη — και δεν σαλεύει — τί δημοση ψυχή! — λές πώς κι' αυτή δεν θέλει να χαλάσει μ' ένα κίνημα της τη μελαγχολική γαλήνη που σκορπίζει άγοσβύνοντας το δειλί... 'Ομορφη θεά Γαλήνη.

Μελαγχολική 'Ονειροπόλος

ΑΣΤΕΙΑ ΤΟΥ ΝΑΣΤΡΑΝΤΙΝ ΧΟΤΖΑ

ΤΟ ΚΛΕΜΜΕΝΟ ΠΟΥΚΑΜΙΣΟ

Μιά μέρα, κάποιος έδωσε στον Ναστραντίν Χότζα ένα κλεμμένο πουκά-

μισο για να πάη να το πουλήσει στο παζάρι. 'Ο Χότζας το πήρε και κατέβηκε στην άγορά. Εκεί όμως που χάζευε μέσα στον κόσμο, κάποιος επιτήδειος λωποδύτης του τόκλεψε δίχως να το καταλάβει.

'Όταν γύρισε είπε σ' εκείνον που του τώδωσε να το πουλήσει.

— Φαντάσου τί τύχη που είχα σήμερα στο παζάρι. Θά το πιστέψης; Το πουκάμισό σου κατάφερα και το πουλήσα στην άξία του, δηλαδή όσο τόχες άγοράσει!...

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΤΟ ΑΛΛΟ ΤΟΥ ΧΕΡΙ!

'Ο μεγάλος άμερικανός πολιτικός Δανιήλ Ρονέμστερ ήταν τρομερά άδέξιος και διηγούνται πολλά σχετικά άνέκδοτα:

Τὴν πρώτη φορά που πήγε σχολείο, έχυσε το μελανοδοχείο του πάνω στα καινούργια του ρούχα. Τά καθάρισε με τα χέρια του όπως μπορούσε, μα δυστυχώς τον κατάλαβε ο δάσκαλος και τον έβγαλε έξω για να του δώση δέκα ξυλιές στα χέρια.

'Ο Δανιήλ άνοιξε το καταμελανωμένο χέρι του και το έτεινε στον δάσκαλο.

— Κοίταξε χέρι! φώναξε θυμωμένος ο δάσκαλος. 'Αν μου βρῆς ένα χέρι πιό βρώμικο μέσα στην τάξη, θά σου τις χαρίσω τις ξυλιές.

'Ο Δανιήλ τότε, χωρίς να χάσει καιρό, σήκωσε τ' άλλο του χέρι που ήταν σε χειρότερη κατάσταση και το έδειξε στο δάσκαλο.

— 'Ορίστε!

Μπετόβεν

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Γιώργο, ήρθε ή ώρα για το μάτι σου.

Κι' ο Γιώργος, που είναι άφοσιωμένος στο παιχνίδι, λείπει άφηρημένος:

— 'Ωχ, και σὺ! Πές της να περιμένει; (Γεγονός) Μελαγχολική 'Ονειροπόλος

— Τι λές, μαμμά, ρωτάει ο Τάκης, να πλύνω τά πόδια μου ή καλύτερα να φορέσω τις κάλτσες μου; Μελαγχολική 'Ονειροπόλος

— Τί λές, μαμμά, ρωτάει ο Τάκης, να πλύνω την ποδιά του και ρωτάει: — Μαμμά, να την πλύνω από την καλή ή από την άνάποδη; Σπαρτιατοπούλα

— Μαμμά, ρωτάει ο Κουφιοκεφαλάκης, οι άσπρες γάτες είναι αυτές που έχουν γεράσει πια; Κλέφτης του 21

Το Μακεδονικόν 'Εντελβίς θέλει να πλύνω την ποδιά του και ρωτάει: — Μαμμά, να την πλύνω από την καλή ή από την άνάποδη; Σπαρτιατοπούλα

— Μαμμά, ρωτάει ο Κουφιοκεφαλάκης, οι άσπρες γάτες είναι αυτές που έχουν γεράσει πια; Κλέφτης του 21

Το Μακεδονικόν 'Εντελβίς θέλει να πλύνω την ποδιά του και ρωτάει: — Μαμμά, να την πλύνω από την καλή ή από την άνάποδη; Σπαρτιατοπούλα

— Μαμμά, ρωτάει ο Κουφιοκεφαλάκης, οι άσπρες γάτες είναι αυτές που έχουν γεράσει πια; Κλέφτης του 21

Το Μακεδονικόν 'Εντελβίς θέλει να πλύνω την ποδιά του και ρωτάει: — Μαμμά, να την πλύνω από την καλή ή από την άνάποδη; Σπαρτιατοπούλα

— Μαμμά, ρωτάει ο Κουφιοκεφαλάκης, οι άσπρες γάτες είναι αυτές που έχουν γεράσει πια; Κλέφτης του 21

Το Μακεδονικόν 'Εντελβίς θέλει να πλύνω την ποδιά του και ρωτάει: — Μαμμά, να την πλύνω από την καλή ή από την άνάποδη; Σπαρτιατοπούλα

— Μαμμά, ρωτάει ο Κουφιοκεφαλάκης, οι άσπρες γάτες είναι αυτές που έχουν γεράσει πια; Κλέφτης του 21

Και οὐ, *Δεσποτὶς Περιστάτα*, ἐκα-
μας μιᾷ χρόνῳ νὰ μοῦ γράψῃς. Εἶσαι ἀ-
συγχρόρητη καὶ μὴ βλέπῃς πὺς σὲ συγχω-
ρᾷ. . . Εἶδα τί ὥρατα ποὺ πέρασες στὴν
πατρίδα σου καὶ φαντάζομαι πόσο θερμά
θὰ εἰ συγχώθηκες τὸ γέρος μου παππούς.
Ἔχεις διαβάσει 31 τόμους μου; Ὁ, βέβαια
λίγα παιδιά ἔχουν διαβάσει τόσο πολλοὺς.
Τὰ γραμμάτια σου, ὅταν εἶναι συνήθη—ἀπὸ
μιὰ κόλλα χαρτί—δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὰ

ζυγίζης. Νά τὸ κάνης μόνο όταν βάξης μέσα κι' άλλα πράγματα — ἀπάντηση σὲ διαγωνισμό, κομμάτι γιὰ τὴ Σελίδα κτλ. — κι' ὁ φάκελλος φουσκώνει. Γιατὶ τότε μπορεί νὰ υπερβῇ τὸ βάρος τῶν 15 γραμμαρίων καὶ θέλει κι' ἄλλο γραμματόσημο.

Κι' ἄλλοι πολλοὶ μοῦ ἔγραψαν αὐτὴ τὴν ἐβδομάδα — *Σεπεσμένος Δόρδος, Φάνης, Ἀφαντος, Κοινάκι, Φλογέρα, Ἀγκάθι* κτλ. κτλ. — ἀλλὰ τοὺς παρακαλῶ νὰ περμενούν.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνα-νεώνεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα δρ. 10. — Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ἀς τὴν 30 Νοεμβρίου 1934. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Ἀ, ἀνήκουν σὲ ἀγόρια καὶ δα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Πτολεμαῖς, κ. (ΠΠ). Κρατίνος, ἄ. (ΑΧ). Ἀστραπό-βροντο, ἄ. (ΣΧ).

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: *Πουπὲ* (χαίρω πολὺ ἐξακο-λούθησε· γι' αὐτὰ ποὺ μοῦ ἔστειλες θὰ σοῦ πῶ ἅμα τὰ διαβάσω πὲς τῆς φίλης μας εἰς περιμένω) *Ἀμάραντον* (ἡ β' εἰκόνα, ἢ ἀντίθετη, ἂν καὶ τέλεια στιχουργημένη, δὲν μοῦ φάνηκε τόσο ἀληθινὴ ὅταν ὑπάρ-χη «δλόγιμο» φεγγάρι, ἔστω καὶ πρὸς τὴ δύση του, τὸ φῶς του «ποὺ ἀσημῶνει τὸ χῶμα καὶ χρυσαίνει τὸ νερό», σκεπάζει τὰ-στρα, ποὺ εἶται δὲν «τρεμολάμπουν στὰ οὐ-ράνια τὰ ψηλά»· θυμήσου καὶ τοὺς στίχους τοῦ Σολωμοῦ: «εἶναι νύχτα γλυκεῖα, καὶ τὸ φεγγάρι — δὲ βγαίνει δὲ σκεπάζει ἄστρο κανένα») *Τρελλὴν Δόλαν* (δυσανάγνωστο τὸ γράμμα σου, παιδί μου· γράψε μου πιὸ καθαρά· τί σὲ τραβᾷ στὸ σχολεῖο; τὰ πάν-τα! πῶς νὰ μὴ τὸ νοσταλγῇ μὲ καλὴ μα-θήτρια ποὺ διψᾷ νὰ μάθῃ;) *Σουσουράδαν* (ἐνέκρινα τὸ πρῶτο· σὲ συγχαίρω ποὺ ἤρ-θες πρῶτη στὴν τάξη σου μὲ 9½· ναί, στὸ τετράδιο τῶν Μ. Μουσικῶν, ἐκεῖ ποὺ λέει «Ὀνοματεπώνυμον» μπουρξὲς ἐξαίρετα νὰ βάξης μόνο τὸ ψευδώνυμό σου· τὸ ἴδιο καὶ στὸ τέλος ἐκεῖ ποὺ λέει «ὑπογραφή»· ἐπειδὴ ἄργησε τόσο νὰ μοῦ γράψης, τώ-ρα πρέπει νὰ μοῦ γράψης συχνά) *Τρισκα-τάρατον* (δὲν ἔγινε ἐπιτήρδης· τὸ γράμμα σου ἐκεῖνο θὰ ἔπρεπε σὲ πλημμύρα· νᾶξε-ρες πόσα «σοβαρά ζητήματα» ποὺ μοῦ γράφουν, ἀναγκάζομαι νὰ τὰ περνῶ! κι' ἐν-νοεῖς οἱ δὲν τὰ διαλέγω· τὰ παίρνω μὲ τὴ σειρά κι' ἀπαντῶ μόνο ὅσο ἔχω τόπο) *Ἀνθὸν τῆς Διαπλάσεως* (ἔλαβα κι' ἐξε-τέλεσα· εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ ὅλα) *Μανε-δονικὸν Ἐντελβαῖς* (πολὺ μ' εὐχαρίστη-σε τὸ γράμμα σου· καλὸ ταξίδι λοιπόν· κι' ὁ κ. Ξ. ἤθελε πολὺ νὰ σὲ γνωρίσῃ, ἀλλὰ ἐλπίζει· όταν θὰ ξανάρθῃς) *Ντενῆ* (καὶ τὸ δικό σου γράμμα ὡραιότατο· σοῦ ἔστειλα τὸ φυλλάδιο· τὴν ἐρώτησή σου δὲν τὴν κατάλαβα· τί ψευδώνυμα ἐννοεῖς; πρέπει νὰ μοῦ τὰ ὀνομάσῃς) *Κρατίνον* (αὐτὸ σοῦ ἐνέκρινα, χαίρω καὶ σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα· οἱ παραγγελίες σου ἔγιναν) *Ἀστραπό-βροντο* γιὰ σένα αὐτὸ ἐλπίζω νὰ μοῦ γράφετε κι' οἱ δύο σας συχνά· ἂ, προβι-βάσθηκες καὶ μὲ μεγάλο βαθμό; σωστὸ λοιπόν Διαπλάσσοπουλο!) *Βύρωνα Θεο-δορόπουλον* (ἔστειλα· γιὰτὶ καὶ «καυγά-δες» μὲ τὰ ξαδέφρια; ἦταν ὀλωθεδιόλου περιτοί· δὲν πιστεύω ν' ἀργήσῃς πάλι νὰ μοῦ γράψῃς) *Μαρίαν Σιαμαντούρον* (ἔ-στειλα) *Κλέφτην* τοῦ 21 (ναί, εἶναι πολὺ καλὴ Σχολή· εὐχομαι καλὴ ἐπιτυχία καὶ καλὴ πρόοδος) *Ποντικὸν τῶν Λου-τροπόλεων* (ἔστειλα 5 τετράδια· θὰ σοῦ πῶ γιὰ τὴν «Ὀρφανή») *Σαδὶ Νοέλ* (θὰ ἔλαβες βέβαια τὸ 41· ἐστάλη τὴν ἡμέρα

ποῦ ἔγραφε πῶς δὲν τὸ ἔλαβες) *Ἑλλήν Σιδέρη* (ἔστειλα 19 καὶ 20) *Βάνδαν* (ἔ-δωκα τὸ γράμμα σου στὸν κ. Φαίδωνα· θὰ προσπαθῇ νὰ σ' εὐχαριστήσῃ, ἀλλὰ λιγο-ἀργότερα γιὰτὶ τώρα ἔχει ἄλλα θέματα) *Κυριωτόπουλο* (ὁ κ. Φαίδων σ' εὐχαρι-στεῖ πολὺ γιὰ τὸ δελτάριο) *Νινούλαν, Πασχαλιὰν* κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 16 Σεπτεμβρίου θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΡΧΗ τοῦ νέου 271ου Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδ. τοῦτου δεκταὶ μέχρι 22 Νοεμβρίου.

514. Δεξιόγραφος

Τ' ὅπλο τοῦ φιδίου ἐνώνω
Μ' ἔνα ζῶο εὐγενικό,
Κι' ἔνα Ἑβραῖο φανερώνω
Συγγραφεῖς ἱστορικό.
Χρῆστος Λαλιώτης

515. Συλλαβόγραφος

Τρία σύμφωνα ἐνωμένα
Τί θερμοῦττα μᾶς δίνουν!
Ὅ,τι θέλεις, ἀναμμένα,
Ὅς καὶ τοῖβλα ἀκόμα ψήνον.
Μεφεωμένη Νοικοκυρεῦλα

516. Μεταγραμματισμός

Σ' ἔνα ψαράκι νόστιμο
Ἄλλο κεφάλι βάνεις
Καὶ τ' ἀσημένιο χρώμα του
Τί πένθιμο τὸ κάνεις!
Ἀδελαῖς

517. Ἀνασυλλαβισμός

Γράμματα συνήθως κλείνω,
Μὰ κοινὸ ψάρι θὰ γίνω,
Ἄν τῶν συλλαβῶν μου ἀλλάξῃ
— Τρεῖς μάποτελοῦν — ἡ τάξη.
Δημήτριος Αὐγερινός

518. Ἀσπῆρη

* * * Ὅριζοντίως ποταμὸς
* * * τῆς Εὐρώπης· καθέτως
* * * βασιλεὺς τῆς Πελοπίδας·
* * * Ε * * * διαγωντίως νεοέλλην
* * * ποιητῆς καὶ χώρα τῆς
* * * Ἀσίας.
* * * Βλάσης Πήλιος

519. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 6 1 7 4 = Ἀρχ. βασιλεὺς
2 1 6 1 = Τρέφει
3 6 5 7 4 = Φωτίζει
4 7 6 7 5 = Ἀρχ. πόλις
5 6 5 4 4 7 4 = Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος
6 1 5 7 4 = Τραγικὸς βασιλεὺς
7 6 2 1 = Βασίλισσα
Ἐμμερᾶδα

520-524. Μαγικὸν Γράμμα

Τὴ ἀνταλλαγὴ ἐνὸς γράμματος ἐκ-
στης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλ-
λου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματι-
σθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι
τόσαι λέξεις, ἐπίσης τῆς δημοτικῆς:
κουτί, σούπα, σαλάμι, πρόβα, Μαρία
Πριγκίπισσα τῶν Δολλαρίων

525. Μεσοστιχίς

Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν κάτωθι ζη-
τουμένων λέξεων ἀποτελοῦν περιφρῶν
Ρωμαίων συγγραφεῖς:

1, Κοινὸν ἔπιπλον· 2, Θεὸς ὁλύμ-
πιος· 3, Ζῶν με παρὰδοξον ἰδιότητα·
4, Ὀικανὸς· 5, Εὐλοργικὸν ἐργαλεῖον·
6, Μοῖρα· 7, Ἐπιθετον πατρός τῆς Ἑκ-
κλησίας.

526. Φωνεντόλιπον

ζ - χιρ - ζ - φλ
Παλαιὰ Ἑλληνίς

527. Γρίφος

ανδ ανδ
ανδ ανδ ανδ ανδ
Ως ανδ ανδ ανδ ανδ Ρς
ανδ ανδ ανδ ανδ ανδ
ανδ ανδ ανδ ανδ
Νοικοκυρεῦλα

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλ. 28

318. Παταγονία (πᾶ, τά, γωνία). —
319. Χοῆμα-ρῆμα. — 320. Μεξικόν-Δε-
ξικόν. — 321. Ὁ ἥσκιος. — 322.
Κ Ι Κ Ε Ρ Ω Ν 323. ΠΡΩΤΑΓΟ-
Ι Κ Α Ρ Ι Α ΡΑΣ (ῥῶπος, ὤ-
Κ Α Κ Ω Σ τος, τῶρα, ἀγορά,
Ε Ρ Ω Σ γάτος, ὀπώρα, σπά-
Ρ Ι Σ ρος). — 324. Ἐν δε-
Ω Α γῇ μήτε τι λέγειν
Ν μήτε τι πράττειν.
(Ἡ ἀνάγνωσις κατὰ στίχον πότε δε-
ξιόθεν, πότε ἀριστερόθεν, λαμβανομέ-
νων κατὰ τὴν ἐξῆς σειρὰν: δεύτερος,
πρῶτος, τέταρτος, τρίτος). — 325-329.
Διὰ τοῦ Μ: ἄμμος, ἄλμα, Μῆλος; μαῦ-
ρος, ἀμελής. — 330. ΗΡΑΙΑ (Ἡρως,
Ροῦς, Ἄρης, Ἴρις, Ἀρεῖος). — 331.
Ὅταν χτυπιῶνται δυὸ ἄβγα. ἐν' ἀπ'
τὰ δυὸ θὰ σπάσῃ. — 332. Ἐν τῷ ἄθρ οὐκ
ἔστι μετάνοια (ἐν το αδ, ιού, κ' ἐς τι,
μὲ τὰ νί α.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἔως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλὰ στοι-
χεῖα δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10
λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις· μὲ παχὰ δὲ στοιχεῖα.
δρ. 1 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1, 50. Ὁ χωριστὸς
στίχος δρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ
διπλά. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΔΔ'—456]

Ναπολέοντα Βονοπάρτη, σὲ ξέρω. Πρό-
σεξε, θὰ σὲ ἐκδικηθῶ.

Εὐαίοθητη Καρδούλα

[ΔΔ'—457]

«Διαπλασιακὴ Συντροφία», δλόφυχα
σοῦ εὐχομαι καλὴ πρόοδος. Ἀνδριω-
τάκι, ποῖα εἶναι ἡ διεύθυνσί σου; Γκρέτ-
χεν, τί γίνεσαι; μὲ θυμάσαι; Ἀγκάθι

[ΔΔ'—458]

Σεπεσμένε Δόρδε, τώρα τελευταία
μήπως ἔγινες περιδεῦν ὑπάλληλος;
Φάνης Ἀφαντος

[ΔΔ'—459]

Διαπλάσσοπουλα, διὰ τὰς ἐξετάσεις σας
ἀπευθυνθῆτε στὸν Ὀίασον Χόλλυ-
γουντ· ἔχει τὰ μέσα νὰ περνᾷ καὶ τὰ
πλέον κούτσουρα. Εἰρωνευτῆς

[ΔΔ'—460]

Σπίρτο Μονάχο, πῶς πῆγαν οἱ ἐξετά-
σεις σου; Εἰρωνευτῆς

[ΔΔ'—461]

Τῆς (ΔΔ'—369) ἀπαντήσεις 27.
Ὁ Σύλλογος ὀνομάζεται «ΠΑΝΕΛΛΗ-
ΝΙΟΣ». Βραβεύονται: Μυρτίλλη, Ἀγνή,
Ἀμαδρυάς, Χ. Μουτσόπουλος. Λοιποὺς
ὑπερευχαριστοῦμε.

[ΔΔ'—462]

Προκηρύσσομε Β' διαγωνισμὸ Παιδι-
πνύματος. Συμμετοχὴ δωρεάν. Προ-
θεσμία μηνιαία. Δ/σις (ΔΔ'—369).

[ΔΔ'—463]

Σαδὶ Νοέλ, τ' ἀνακάλυφα! Ἀδοσιὰν
τὰ ἄταμναρ. Ἔτσι δὲν εἶναι;;
Πασχαλιὰ